

PETER

FLAMM

ΕΓΩ;

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ - ΕΠΙΜΕΤΡΟ: ΜΑΡΙΑ ΜΑΝΤΗ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

ΕΓΩ;

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Λογοτεχνία

Πρώτη έκδοση Φεβρουάριος 2025

Τίτλος πρωτοτύπου Peter Flamm, *Ich?*, S. Fischer 1926

Επιμέλεια – Διόρθωση τυπογραφικών δοκιμίων Δήμητρα-Ειρήνη
Παπανικολάου

Σχεδιασμός εξωφύλλου Ρεντουάν Αμζλάν

© 2023, S. Fischer Verlag GmbH, Frankfurt am Main

© 2023, Εκδόσεις **ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ** (για την ελληνική γλώσσα)

ISBN 978-618-03-4141-6

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 84141

Κ.Ε.Π. 6009, Κ.Π. 20716

Η μετάφραση πραγματοποιήθηκε με την υποστήριξη του Ινστιτούτου Goethe.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε μέσο ή τρόπο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Ιπποκράτους 118, 114 72 Αθήνα, τηλ.: 211 3003500

metaixmio.gr • metaixmio@metaixmio.gr

Κεντρική διάθεση:

Ασκληπιού 18, 106 80 Αθήνα,

τηλ.: 210 3647433

Βιβλιοπωλεία ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Ασκληπιού 18, 106 80 Αθήνα, τηλ.: 210 3647433

Πολυχώρος, Ιπποκράτους 118, 114 72 Αθήνα,

τηλ.: 211 3003580, fax: 211 3003581

PETER FLAMM

Εγώ;

ΜΕΤΑΦΡΑΣ – ΕΠΙΜΕΤΡΟ Μαρία Μαντή

ΜΕΤΟΙΧΜΙΟ

ΟΧΙ ΕΓΩ, κύριοι δικαστές, ένας νεκρός είναι αυτός που σας μιλάει με το στόμα μου. Δεν είμαι εγώ που στέκομαι εδώ, δεν είναι δικό μου αυτό το χέρι που σηκώνεται, δεν είναι δικά μου τα μαλλιά αυτά που τώρα έχουν ασπρίσει, δεν είναι δική μου πράξη αυτή, δεν είναι δική μου πράξη.

Δεν μπορείτε να το καταλάβετε. Πιστεύετε ότι μπροστά σας είναι ένας ζωντανός, ένας άνθρωπος που μιλάει – ή κάποιος τρελός. Δεν είμαι τρελός, ή έτσι νομίζω. Αλλά βρίσκομαι εδώ και δέκα χρόνια κάτω από το χώμα, τα μέλη μου έχουν σαπίσει, τα κόκαλά μου είναι γκρίζα σκόνη, η ανάσα μου – δεν έχω πια ανάσα. Όλα είναι σιωπηλά. Όλα έχουν τελειώσει. Κείτομαι στο χώμα μπροστά από το Βερντέν, πάνω είναι τα συντρίμια του Ντουομόν, ο άνεμος φυσάει πάνω από εγκαταλελειμμένους τάφους, εγκαταλελειμμένη γη, εγκαταλελειμμένους νεκρούς. Πηγαίνετε εκεί, σκάψτε στο χώμα, σκάψτε αριστερά στον μεγάλο κρατήρα από την έκρηξη οβίδας, έχει νερό εκεί, ίσως μαλακή λάσπη. Μη φοβάστε: Δεν υπάρχει πόλεμος πια,

δεν θα έρθει καμιά οβίδα να σας κομματιάσει, δεν αντηχούν κραυγές διαπεραστικές, δεν πετούν πια κομμένα μέλη στον αέρα, δεν υπάρχει αίμα, δεν υπάρχουν διαμελισμένα σώματα. Είναι ήσυχα. Όλα. Οριστικά. Τώρα σκύψτε εκεί. Βγάλτε λίγο χώμα. Και τότε θα με βρείτε – εμένα. Ναι, κόκαλα και κρανίο και σκόνη και το όνομά μου, που δεν είναι το όνομά μου, αλλά είναι, τη μοίρα μου, που δεν ανήκει σ' εμένα, αλλά σε κάποιον άλλον, και τώρα με έχει κυριεύσει, ασφυκτική σαν να είναι δική μου.

Πώς να το διηγηθώ αυτό με μια γλώσσα που δεν είναι δική μου, μέσα από ένα στόμα που δεν είναι δικό μου; Πώς να με πιστέψετε, όταν εγώ ο ίδιος δεν μπορώ να πιστέψω τον εαυτό μου; Αλλά έτσι ήταν, έτσι συνέβη, ήταν πραγματικότητα, ήταν μια μέρα σαν όλες τις άλλες, όχι, όχι σαν όλες τις άλλες, γιατί ο υπολοχαγός Μπας μόλις μας είχε πει ότι έγινε επανάσταση, επανάσταση στο Μόναχο και στο Βερολίνο, ότι ο πόλεμος τελείωσε, μετά από τέσσερα χρόνια, όχι άλλες οβίδες, όχι θάνατος, όχι άλλη λάσπη, όχι άλλες διαταγές και νόμοι, όχι άλλο μολύβι και καταπίεση: Όλα διαλύονταν, όλα κατέρρεαν, μια νέα εποχή, μια νέα ζωή.

Ήμουν μεθυσμένος, όλοι ήμασταν μεθυσμένοι· κάτι τραγουδούσε μέσα μου και με παρέσερνε

ψηλά, βγήκα από το χαράκωμα, οι αισθήσεις μου παρέβαιαν, δεν μπορεί να τελείωσαν όλα τόσο ξαφνικά, το περιμέναμε τόσο καιρό αυτό το τέλος, που σταματήσαμε να το πιστεύουμε. Τώρα υπήρχε μια νέα πόρτα, μια νέα ζωή, δεν θα ξαπλώναμε πια στη λάσπη, θα βρισκόμασταν ξανά σε ένα δωμάτιο πάνω σε λευκά σεντόνια, θα είχαμε ένα μέλλον. Ποιο μέλλον; Θα δουλεύαμε, θα έπρεπε να ξεκινήσουμε από την αρχή, πού είναι τα λευκά σεντόνια, θα ξανακαθίσουμε μπροστά, στη λάσπη εμείς και οι στρατηγοί πίσω, πάντα υπάρχουν αυτοί οι στρατηγοί πίσω, αυτοί οι πλούσιοι που οδηγούν αυτοκίνητα, που έχουν τη δόξα, το φαγοπότι και τις γυναίκες, ενώ οι άλλοι ψοφάνε, ενώ εσύ –

Σκαρφάλωσα έξω από το καταφύγιο, ανέβηκα λόφους, έπεσα σε λάκκους, σκόνταψα πάνω σε πτώματα και κορμούς, ήταν μια κρύα νύχτα, το φεγγάρι έλαμπε, από το καταφύγιο ακουγόταν αμυδρά μουσική, το αίμα μου έκαιγε από τον πυρετό, ήμουν εξαντλημένος, έτοιμος να καταρρεύσω, κι όμως, μια ανησυχία με έσπρωχνε, με έσπρωχνε και με έσπρωχνε – ξαφνικά είδα πως κάτι βρισκόταν μπροστά μου, μια σκοτεινή μάζα, σχεδόν θα είχα πέσει πάνω της. Ήθελα να την προσπεράσω, να γυρίσω πίσω στο καταφύγιο, γιατί βρισκόμουν εδώ έξω αντί να είμαι με τους συντρόφους

μου, να τραγουδάω μαζί τους, να γιορτάζω, τι με τράβηξε εδώ, μέσα στη νύχτα, μόνος ανάμεσα σε σπασμένα οχήματα και γκρεμισμένους τοίχους, μόνος ανάμεσα στους – νεκρούς; Ναι, ήταν νεκρός, το ήξερα, είχε πάει περιπολία χθες, είκοσι τέσσερις ώρες πριν από το τέλος, ο πόλεμος είχε τελειώσει, και αυτός είχε πέσει μια μέρα πριν, ακόμα και η τελευταία σφαίρα είχε χτυπήσει μια μητέρα, δεν μπορούσαν να σταματήσουν μια μέρα νωρίτερα, είναι γελοίο, τώρα ήταν νεκρός, ήταν ξαπλωμένος εκεί, ο κύριος γιατρός, ένας «μορφωμένος», και τι αποκόμισε από τη μόρφωσή του, ένας απλός επιλοχίας ήταν όπως εγώ, άντε, το πολύ υπολογαγός – τώρα ήταν νεκρός, κι εγώ –. Το χέρι μου κατέβηκε στο κορμί του, δεν το ήθελα, έγινε αυτόματα, χωρίς συνειδητή σκέψη, χωρίς συνειδητή σκέψη είχα έρθει εδώ, μήπως το ήθελα, μήπως το ήξερα; Αυτόματα έγινε. Πώς; Το χέρι μου ψηλάφησε τρέμοντας το σώμα, τη λάσπη, το κολλώδες αίμα, άναψα τον φακό μου, ο μικρός θαμπός κύκλος φωτός γλίστρησε απόκοσμα μέσα από τις σκιές· δύο μάτια με κοίταζαν, νεκρά, άδεια μάτια που σαν να τρεμόπαιζαν μέσα στα μισάνοιχτα βλέφαρα, τραβήχτηκα πίσω, το χέρι μου έτρεμε, δεν έγνεφε το κεφάλι, δεν υπήρχε ένα πονηρό χαμόγελο στα κρύα γαλάζια χείλη; Τα είχα χαμένα πια, πίσω στο καταφύγιο, έπιασα το στήθος μου,

η καρδιά μου χτυπούσε σαν τρελή, αλλά πάνω από τον χτύπο ένιωσα, με μια παράξενη, ευχάριστη διέγερση, το μικρό γκρίζο βιβλιαράκι, το διαβατήριο που είχα πάρει από τον νεκρό, το διαβατήριό του, το όνομά του – και τη μοίρα του.

Τότε δεν το ήξερα αυτό. Κανείς δεν σε ρωτούσε, ζήτη η επανάσταση, ποιος θα κάτσει να ρωτήσει για ένα χαρτί, ποιος να το ελέγξει, ποιος να ξέρει το όνομα; Είμαστε όλοι άνθρωποι, είμαστε όλοι αδέρφια, και ο άλλος ήταν νεκρός, δεν τον ένοιαζε πια, σάπιζε στη λάσπη, με μάτια να τρεμοπαίζουν, μόνο κόκαλα και σκόνη, τι αποκρουστικό θέαμα, διάβολε!

Καθόμουν στο τρένο, στην ταχεία, στην πρώτη θέση φυσικά, πόσο εύκολα συνηθίζει κανείς εκεί μέσα και τι παράξενο που είχε φύγει όλη η διέγερση, που όλα ήταν τόσο αυτονόητα. Είχα σταθεί ποτέ στο παρελθόν στην τρύπα του φούρνου, είχα αναγκαστεί ποτέ να σηκωθώ από το κρεβάτι στη μέση της νύχτας; Και η ζύμη είχε φουσκώσει και σκληρύνει, και από την τρύπα έβγαине η πυρά που έκαιγε το πρόσωπο και τσουρούφλιζε το δέρμα, και ο μικρός Χένινγκς είχε κάψει την ποδιά του και το ένα του χέρι και πώς ούρλιαζε – ανοησίες, ανοησίες, δεν ήμουν εγώ αυτός, δεν είμαι εγώ αυτός, εγώ ταξίδευα, ένας καλλιεργημένος κύριος, ένας πλούσιος κύριος πάνω σε κόκκινα καθίσματα,

πρώτη θέση, που του προξενούν οίκτο οι επιβάτες της τέταρτης θέσης, στοιβαγμένοι σαν ζώα, σαν βόδια, που δεν μπορούν καν να καθίσουν και είναι τόσο κουρασμένοι, και τα γόνατά τους τρέμουν, αλλά πρέπει να στέκονται, όλοι, ακόμα και ο νεαρός μικροκαμωμένος δραγόνος με το χλωμό πρόσωπο και τα μαύρα μαλλιά, που πριν με κοίταζε συνέχεια με μια τόσο πονεμένη ματιά, ώσπου έπεσε κάτω, με πρόσωπο ξαφνικά κατάχλωμο. Ή μήπως το ονειρεύτηκα απλώς ή το είδα κάποτε σε έναν πίνακα και αποτελεί ανάμνηση από κάτι υπαρκτό – ή ίσως και μη;

«Όταν φτάσετε στο Βερολίνο» λέει ο χοντρός με τη φαλάκρα στο απέναντι κάθισμα «θα έχει επανάσταση, ποιος θα το φανταζόταν! Στο Βερολίνο πηγαίνετε, σωστά;»

«Στο Βερολίνο πηγαίνει το τρένο; Αλήθεια; Ναι. Κανονικά, βέβαια, ήθελα –. Φυσικά πηγαίνω στο Βερολίνο».

Φυσικά; Αλήθεια, γιατί πήγαινα; Δεν ήθελα να πάω εκεί, αλλά κάτι με τραβούσε. Πίστευα ότι το έκανα με τη θέλησή μου, αλλά πώς μπορούσα να ξεχάσω ότι η μητέρα μου, η αδερφή μου, βρίσκονταν στη Φρανκφούρτη, πώς; Είχα έναν χρόνο να τις δω, κι όμως εγώ πήγαινα στο Βερολίνο; Φυσικά στο Βερολίνο. Δεν ήταν καθόλου δύσκολο, δεν υπήρχε θέμα. Χαμογέλασα, έπρεπε να χαμογελώ

συνεχώς, αλλά παρ' όλα αυτά κάτι σκοτεινό βάραινε την ψυχή μου, μια παράξενη σκιά, που δεν έλεγε να φύγει, βαριά και πνιγηρή.

Έξω, στον διάδρομο, ένας άντρας ήταν γερμένος στο παράθυρο και κοιτούσε τις εικόνες του τοπίου που περνούσαν γρήγορα. Δεν μπορούσα να δω το πρόσωπό του, αλλά η στενή του πλάτη, ο αριστερός ώμος που ήταν λίγο ψηλότερα από τον δεξή, η παράξενη ένταση στη στάση του λαιμού του, όλα αυτά μου φάνηκαν γνωστά, ένιωσα κάτι να ανεβαίνει μέσα μου, μια παράξενη διέγερση, ένα μίσος χωρίς προηγούμενο, μια σχεδόν σωματική αίσθηση αηδίας. Δεν μπορούσα να αποστρέψω το βλέμμα μου. Ήμουν υπνωτισμένος; Ταξίδευα στην πρώτη θέση και δεν γνώριζα κανέναν! Γιατί να μισώ έναν άγνωστο άνθρωπο, έναν λαιμό, μια πλάτη, με τέτοιο μίσος, χωρίς νόημα, χωρίς λόγο; Γιατί να με αφορά αυτός ο άνθρωπος;

Τώρα η πλάτη γύρισε, ο λαιμός έκανε λοξές ρυτίδες και φάνηκε το προφίλ του κεφαλιού: Ένας άγνωστος άνθρωπος. Κι όμως, τον ήξερα, κι όμως ένιωσα το αίμα να ανεβαίνει στο κεφάλι μου, κι όμως υπήρχε κάτι σκοτεινό που με τρόμαζε, σαν χτύπημα στο κεφάλι, οι σκέψεις μου θόλωσαν, ήθελα να σηκωθώ, να στραφώ αλλού: Τότε εκείνος με πρόσεξε, με ένα απότομο τράνταγμα το σώμα του γύρισε ολόκληρο προς το μέρος μου, τα μάτια

του έγιναν σκληρά και άγρια, σαν να ήθελαν να πεταχτούν έξω από τις κόγχες τους, τα ρουθούνια του άρχισαν να τρέμουν, και το χέρι του σφίχτηκε σε γροθιά, για μια στιγμή φάνηκε πως η γροθιά του θα σηκώνόταν, θα χτυπούσε το λεπτό διάφανο τζάμι που χώριζε τα πρόσωπά μας – όμως, με ένα απότομο τράνταγμα, άφησε το χέρι του να πέσει, γύρισε με περιφρόνηση και εξαφανίστηκε με μια σύντομη σπασμωδική κίνηση.

Καθόμουν στη θέση μου σαν υπνωτισμένος. Τι ήταν αυτό; Το είχα ονειρευτεί; Μήπως είχα παραισθήσεις; Ο πόλεμος είχε μάλλον επηρεάσει τα νεύρα μου, καθόλου παράξενο, θα μου περνούσε. Όταν θα έβρισκα ξανά ησυχία, όταν θα επέστρεφα στη δουλειά –. Με το χέρι σκούπισα το μέτωπό μου: Παράξενο, πόσο άσπρο ήταν το χέρι μου, εντελώς λεπτό και διάφανο, με λεπτές μπλε φλέβες να ελίσσονται σαν μέσα από κερί, σαν να μην ήταν δικό μου, σαν να ήταν –

«Παράξενο» σκέφτηκα «τι είδους άνθρωπος είμαι εγώ, τι είμαι, τι είμαι εγώ που κάθομαι εδώ, και τι παράξενα χέρια έχω!»

Το τρένο μπήκε στον σταθμό. Δεν είχα βρεθεί ποτέ ξανά στο Βερολίνο, κι όμως ήξερα ότι αυτό ήταν το Βερολίνο, δεν ένιωσα καμιά έκπληξη. Προχώρησα κατά μήκος της αποβάθρας, κατέβηκα τη σκάλα του σταθμού και πήρα αριστερά την οδό

Κενιγκγκρέτσερ με κατεύθυνση προς την πλατεία Πότονταμ. Στην οδό Μπελβί ένας άντρας με πλησίασε, πήγε να με προσπεράσει, ξαφνιασθηκε, στάθηκε, με χαιρέτησε, κάτι έλαμψε στα μάτια του και μετά ένα χαρούμενο χέρι άρπαξε βιαστικά τον βραχίονά μου:

«Γιατρέ, εσύ; Είσαι εδώ, ζεις; Τι θα πει η Γκρέτε; Ακουστηκε μια φήμη πως σου συνέβη κάτι – της έχεις, βέβαια, στείλει τηλεγράφημα, έτσι; Χθες την επισκέφτηκα, ήταν και η μητέρα σου εκεί. Ανησυχούσαν όλοι τους πολύ. Και το τελευταίο σου γράμμα ήταν τόσο παράξενο, γεμάτο προμηνύματα θανάτου, Θεέ μου, δεν πρέπει κανείς να γράφει τέτοια πράγματα, και μετά έφτασε και η φήμη, αλλά τώρα είσαι εδώ, τι χαρά, θα σε συνοδεύσω λίγο, αν θέλεις φυσικά, έλα, ένα ταξί, αλλιώς θα κάνεις τόση ώρα να φτάσεις, μα δεν σε περίμενε κανένας στον σταθμό;»

Καθόμουν στο ταξί, ένας άγνωστος άντρας δίπλα μου με πήγαινε σε έναν προορισμό που δεν γνώριζα. Δεν μπορούσα να σκεφτώ τίποτα, δεν ξαφνιαζόμουν με τίποτα, όλα γίνονταν από μόνα τους κι εγώ ένιωθα πως κυλάω πάνω σε ένα ρεύμα, σε μια δροσερή, ασημένια επιφάνεια, υπήρχε πόλεμος και τώρα υπάρχει ειρήνη, περπατούσα μέσα στο πλήθος και ξαφνικά ήρθε κάποιος και με έβαλε σε ταξί. Δεν είναι φυσικό αυτό; Πολύ φυσικό.

Η τύχη χτυπά σε όλους την πόρτα κάποια στιγμή, αρκεί να αρπάξεις την ευκαιρία, και το θαύμα είναι θαύμα μόνο μέχρι να γίνει πραγματικότητα.

Το αυτοκίνητο έστριψε σε έναν δρόμο και σταμάτησε. Το βουητό του κινητήρα κόπηκε απότομα και μια παράξενη σιωπή απλώθηκε στο μυαλό μου, κατέβηκα με μηχανικές κινήσεις, κοιτώντας χωρίς να σκέφτομαι τον άλλον που πλήρωνε, κοίταξα το κτίριο, τη σειρά των παραθύρων, ένα συγκεκριμένο παράθυρο – ξαφνικά η καρδιά μου σταμάτησε, η γη φάνηκε να τρέμει και μπροστά στα μάτια μου άρχισαν να γυρίζουν πράσινοι και χρυσοί κύκλοι: Μα πάντα υπήρχε μέσα τους η εικόνα της, εκείνη να στέκεται πάνω, στο παράθυρο – ποια; – μια γυναίκα, ένα κορίτσι με λαμπερά, χρυσοκάστανα μαλλιά σαν από πίνακα του Τιτσιάνο, γύρω από ένα πρόσωπο που χλώμιαζε, ένα πρόσωπο γεμάτο γλύκα, φόβο, πόνο, λαχτάρα και τέτοια αγάπη – για ποιον προορίζονταν όλα αυτά, αυτή η γυναίκα, αυτή η αγάπη, ποιος την είχε; Θα έδινα και τη ζωή μου γι' αυτήν, όχι, δεν θέλω να φύγω, γιατί με σπρώχνει προς την πόρτα, θέλω να μείνω εδώ, να στέκομαι και να κοιτάζω για πάντα – η σκάλα, πού πρέπει να πάω, γιατί χτυπάει έτσι η καρδιά μου;

Θεέ μου, μια πόρτα άνοιξε, ήταν στον δεύτερο όροφο, ήταν εξήντα δύο σκαλιά, γιατί τα μέτρησα,

εντελώς άσκοπα τα μέτρησα, η πόρτα άνοιξε απότομα, ήδη ήταν ανοιχτή, και στο άνοιγμά της στεκόταν μια ηλικιωμένη γυναίκα με ένα λευκό σκουφάκι και τρεμάμενα χέρια, και τότε, μέσα από τον στενό διάδρομο, στο ρεύμα του αέρα, μέσα στο λευκό φως που τρεμόπαιζε – εμφανίστηκε ξαφνικά το κορίτσι, η γυναίκα από το παράθυρο, χλωμή και χαμογελαστή, με ένα μικρό, άρρωστο, ταπεινό χαμόγελο, τα χλωμά τρεμάμενα χείλη της, τα λαμπερά μπλε μάτια της να αντικρίζουν τα δικά μου, ώσπου ένα ρίγος διαπέρασε το λεπτό σώμα της, τα μάτια της βυθίστηκαν πίσω από τις μακριές σκοτεινές βλεφαρίδες, και το σώμα της, που είχε ξαφνικά πάρει κέρινη όψη, άρχισε να ταλαντεύεται. Θα έπεφτε, αλλά με μια δρασκελιά βρέθηκα δίπλα της και τώρα την κρατούσα στην αγκαλιά μου, τα χλωμά χείλη της κινήθηκαν απαλά, η ζεστή της ανάσα χάιδεψε το πρόσωπό μου, κράτησα τρέμοντας το ζεστό κορμί της, κι εκείνη, σαν σε όνειρο, σήκωσε το λεπτό της χέρι, ψηλαφίζοντας με απόγνωση τα μαλλιά μου σαν κάτι να γύρευε. Αργά σήκωσε τις βλεφαρίδες της, και ένα γαλάζιο βλέμμα γεμάτο ανείπωτη τρυφερότητα έλαμψε μέσα από τα μάτια της. Και καθώς δάκρυα, το ένα μετά το άλλο, κυλούσαν ανεξέλεγκτα στα μάγουλά της, τα χείλη της άνοιξαν υγρά και απαλά σε ένα άλυτο φιλί.

«Πώς να το διηγηθώ αυτό με μια γλώσσα που δεν είναι δική μου, μέσα από ένα στόμα που δεν είναι δικό μου; Πώς να με πιστέψετε, όταν εγώ ο ίδιος δεν μπορώ να πιστέψω τον εαυτό μου;»

Ο Χανς, ένας καταξιωμένος χειρουργός, επιστρέφει από τα πεδία των μαχών του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου στο σπίτι του, ή μάλλον σε αυτό που υποτίθεται πως ήταν κάποτε το σπίτι του. Όσα έζησε στο μέτωπο έχουν καταστρέψει οριστικά τις βεβαιότητές του, αφήνοντάς του ανεξίτηλη μια αίσθηση αποξένωσης. Η γυναίκα του η Γκρέτε, όπως και οι φίλοι του, τον αναγνωρίζουν, και τη δουλειά του την εκτελεί αξιόπιστα. Μόνο ο σκύλος του μοιάζει να διαισθάνεται κάτι παράξενο. Μήπως τελικά ο πόλεμος έχει μετατρέψει τον Χανς σε κάποιον άλλο; Ή πρόκειται για έναν εντελώς διαφορετικό άνθρωπο, που έχει παρεισφρήσει στη ζωή του Χανς;

Το 1926 που κυκλοφόρησε το *Εγώ*;;, το πρώτο λογοτεχνικό έργο του Peter Flamm, συνάντησε αναπάντεχη επιτυχία. Ο ξέφρενος εσωτερικός μονόλογος επιτρέπει την καταβύθιση στον εσωτερικό κόσμο του πρωταγωνιστή Χανς και καθιστά αυτό το σύντομο αλλά γεμάτο δύναμη μυθιστόρημα μια σημαντική —ιδίως για την εποχή μας— εκ νέου ανακάλυψη που δείχνει τις καταστροφικές επιπτώσεις του πολέμου στον ανθρώπινο ψυχισμό.

ISBN: 978-618-03-4141-6

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 84141

metaixmio.gr

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ
ΚΑΙ ΣΕ

e-book